

Witamy w Wiktorii, jednym z najbardziej dynamicznie rozwijających się stanów Australii, gdzie zamieszkuje ponad 23,000 Polaków. Niniejsza strona internetowa zawiera podstawowe informacje o usługach dostępnych na terenie Wiktorii. Wiele z tych usług powstało z myślą o emigrantach w celu umożliwienia im pomyślnego startu w Australii. Wierzymy, że publikacja ta zwiększy liczbę osób korzystających z oferowanych usług, takich jak: tłumacze, infolinie i poradnictwo. Niektóre z nich, dostępne także w języku polskim, stanowią ceną pomoc w rozwiązywaniu codziennych problemów, szczególnie dla osób nie znających dobrze języka angielskiego. Życzymy powodzenia wszystkim nowo przybyłym!

Czerwiec, 2002

Zastrzeżenie: Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych dołożyło wszelkich starań o to, aby informacje podane na niniejszej stronie internetowej były dokładne i aktualne w momencie ich publikacji. Ze względu na szeroki zakres informacji i częstotliwość ich zmian, agencja nasza nie ponosi odpowiedzialności prawnej za straty lub szkody poniesione w wyniku działań opartych o te informacje.

➤ *Od czego zacząć po przyjeździe do Australii?*

1. Przydział numeru podatkowego

- ◆ W Australii każdy, kto otrzymuje dochód w postaci zarobków z pracy, procentu z inwestycji lub zapomogi państwowej musi posiadać numer podatkowy (tax file number) i co roku rozliczać się z Australijskim Urzędem Podatkowym (Australian Taxation Office). Podanie numeru podatkowego może być także wymagane przy otwieraniu konta bankowego, lokowaniu inwestycji czy przystąpieniu do funduszu emerytalnego. Kwestionariusz podania o przydział numeru podatkowego otrzymać można bezpośrednio na pocztę lub drogą korespondencyjną przez skontaktowanie się z Australijskim Urzędem Podatkowym.

Australian Taxation Office

13 2861

2. Państwowy System Opieki Zdrowotnej (Medicare) i Ubezpieczenia prywatne

- ◆ Medicare jest państwowym systemem ubezpieczeń zdrowotnych pomagającym w pokryciu podstawowych kosztów opieki lekarskiej i szpitalnej. Aby zapisać się, należy zgłosić się osobiście do najbliższego oddziału Medicare z paszportem lub innymi dokumentami podróży. Lista adresów biur Medicare podana jest w książce telefonicznej White Pages.

Medicare   **13 2011**

website: www.hic.gov.au

- ◆ Jeżeli nie przysługuje ci ubezpieczenie zdrowotne w ramach Medicare, powinieneś rozważyć możliwość ubezpieczenia prywatnego. Informacji na ten temat udziela:

Private Health Insurance Information Line   1800 676 296
Website: www.medibank.com.au

- ◆ Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych posiada listę lekarzy, dentystów i specjalistów, którzy mówią po polsku.

Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych   9689 9170

3. Otwarcie konta bankowego

- ◆ Mieszkańcy Australii trzymają swoje oszczędności w banku lub w innych instytucjach kredytowo-oszczędnościowych i inwestycyjnych (building society, credit union). W ciągu pierwszych 6 tygodni po przyjeździe do Australii, do otwarcia konta bankowego wymagany jest paszport lub inny dokument stwierdzający tożsamość. Po 6 tygodniach wymagane są, oprócz paszportu dodatkowe dokumenty np. prawo jazdy, karta kredytowa itp.

4. Rejestracja w agencji Centrelink

- ◆ Opieką socjalną w Australii zajmuje się rządowa agencja Centrelink. Agencja ta wypłaca zapomogi i świadczenia dla osób bezrobotnych, niepełnosprawnych, znajdujących się w ciężkiej sytuacji finansowej, osób w podeszłym wieku, osób mających na utrzymaniu dzieci oraz opiekujących się drugą osobą. Agencja Centrelink udziela pomocy przy szukaniu pracy, zapisie na różne kursy i jest dobrym źródłem informacji o usługach dla nowo przybyłych emigrantów. Informacje po polsku we wszystkich sprawach związanych z pomocą socjalną oferowaną przez Centrelink uzyskać można przez telefon pod numerem:

Centrelink (informacje po polsku)   13 1202
website: www.centerlink.gov.au

5. Kurs języka angielskiego

- ◆ Jako osoba nowo przybyła do Australii możesz kwalifikować się do 510 godzin bezpłatnych lekcji angielskiego. Lekcje te organizowane są w ramach programu Adult Migrant English Program (AMEP). Przeczytaj sekcję: **Nauka języka angielskiego**.
website: www.ames.net.au

6. Szkoła dla dzieci

- ◆ Według australijskiego prawa wszystkie dzieci muszą uczęszczać do szkoły. Przeczytaj sekcję: **Opieka nad dzieckiem i wykształcenie**.

7. Wyrobienie prawa jazdy

- ◆ Od prowadzących pojazdy samochodowe w Wiktorii wymagane jest posiadanie prawa jazdy. Zagraniczne prawo jazdy z angielskim tłumaczeniem honorowane jest tylko przez okres pierwszych trzech miesięcy od daty przyjazdu do Australii. Po okresie 3 miesięcy należy zdać egzamin na prawo jazdy składający się zazwyczaj z części teoretycznej, praktycznej i badania wzroku. Po dokładne informacje w sprawie prawa jazdy skontaktuj się z:

VIC Roads   13 1171
website: www.vicroads.vic.gov.au

➤ *Informacje dla emigrantów*   www.immi.gov.au/general/MRC.htm
www.immi.gov.au

- ◆ Informacji dla nowo przybyłych Polaków udziela:

Australijsko-Polski Biuro Usług Społecznych   9 689 9170
77 Droop Street, Footscray 3011

oraz poniższe **Ośrodki Pomocy Emigrantom (Migrant Resource Centres):**

Geelong MRC 153 Pakington Street WEST GEELONG VIC 3218 Tel: 5221 6044	Gippsland MRC 100-102 Buckley Street MORWELL VIC 3840 Tel: 5133 7072
Inner Western MRC 2 nd Floor, 289 Barkly Street FOOTSCRAY VIC 3011 Tel: 9689 2888	Inner Western MRC, Hoppers Crossing Branch, Central Park Community Centre 80 Lonsdale Circuit HOPPERS CROSSING VIC 3029 Tel: 9748 3066
North Eastern MRC 251 High Street PRESTON VIC 3072 Tel: 9484 7944	North West MRC 27 Alfrieda Street ST ALBANS VIC 3021 Tel: 9367 6044
Northern Metropolitan MRC 175 Glenroy Road GLENROY VIC 3046 Tel: 9306 5611	South Eastern MRC 67-71 Walker Street DANDENONG VIC 3175 Tel: 9706 8933
South Central MRC 24 Victoria Street WINDSOR VIC 3181 Tel: 9510 5877	South Central MRC, Oakleigh Branch 22A Atherton Road OAKLEIGH VIC 3166 Tel: 9563 4130

Lista prywatnych akredytowanych polskich tłumaczy znaleźć można na stronie internetowej:

www.naati.com.au oraz www.ausit.org

➤ ***Nauka języka angielskiego***

Sprawdź czy przysługuje ci bezpłatne 510 godzin lekcji angielskiego w ramach programu Adult Migrant English Program (AMEP). Jeżeli tak, może ci także przysługiwać bezpłatna opieka nad dzieckiem w czasie nauki angielskiego. Zarejestrować należy się w ciągu 3 miesięcy od przybycia do Australii bądź otrzymania pobytu stałego. Skontaktuj się telefonicznie z:

AMEP 9926 4685
website: www.ames.net.au

lub odwiedź osobiście najbliższy ośrodek:

Box Hill AMES 34-46 Prospect Street BOX HILL Tel: 9890 0425	Dandenong AMES 70a Kirkham Road DANDENONG Tel: 9794 5660
Broadmeadows AMES corner Blair & Belfast Streets BROADMEADOWS Tel: 9302 3700	Country Victoria Goulburn Ovens Institute of TAFE SHEPPARTON Tel: 5833 2555
Kangan Batman TAFE Pearcedale Parade BROADMEADOWS Tel: 9279 2446	Kangan Batman TAFE the Grove & DeCarle Street MORELAND Tel: 9254 3300
Swinburne University Level 3, Room 349, Building TD Park Street HAWTHORN Tel: 9214 5337	Swinburne University Level 4, Room 412, Building PK St John Street PRAHRAN Tel: 9214 6957
La Trobe University Crissane & Waterdale Roads BUNDOORA Tel: 9479 2335	Coburg AMES Level 2, 362-366 Sydney Road COBURG Tel: 9383 2888
City AMES Level 3, 255 William Street MELBOURNE Tel: 9926 4717	Noble Park AMES Corner Frank & Noble Streets NOBLE PARK Tel: 9547 0553

Holmesglen TAFE Building 7 Batesford & Warrigal Roads CHADSTONE Tel: 9564 1977	Oakleigh AMES 61 Warrigal Road OAKLEIGH Tel: 9563 4777
Footscray AMES 289 Barkly Street FOOTSCRAY Tel: 9687 3494	St Albans AMES 16 Victoria Square (off Victoria Cres) ST ALBANS Tel: 9366 0433
Preston AMES 505 High Street PRESTON Tel: 9478 4774	Springvale AMES Corner Boulton Street & Springvale Road SPRINGVALE Tel: 9546 0099

Uwaga: kursy angielskiego na różnym poziomie nauczania prowadzone są także przez Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych w Footscray, tel: 9689 9170, ośrodki dzielnicowe np. Neighbourhood House oraz TAFE Colleges i uniwersytety.

➤ **Zakwaterowanie**

◆ **Prywatny wynajem domu lub mieszkania**

Mieszkania i domy do wynajęcia ogłaszane są w gazetach lokalnych, w dziennikach (zazwyczaj w środy i soboty) oraz w lokalnych biurach agentów nieruchomości (Real Estate Agents - website: www.realestate.com.au). Aby wynająć mieszkanie należy podpisać umowę wynajmu, wpłacić kaucję oraz zapłacić z góry miesięczny czynsz. Kaucja może być zatrzymana przez agenta w przypadku, gdy zwalniane mieszkanie pozostawione jest w stanie gorszym, niż przed wynajmem. **Nie podpisuj umowy o wynajem, jeżeli dobrze nie rozumiesz wszystkich informacji i zobowiązań zawartych w dokumencie. Po podpisaniu dokument ten staje się prawnie wiążący.**

Jeżeli nie stać cię na zapłacenie kaucji, sprawdź, czy przysługuje ci pożyczka na kaucję z Office of Housing.

Office of Housing   **9616 7777**
Informacje w języku polskim   **9280 0793**
website: www.dhs.vic.gov.au/housing

-Prawa i obowiązki wynajmującego dom lub mieszkanie.

W Wiktorii agenci nieruchomości są prawnie zobowiązani dostarczyć nowo-wynajmującemu broszurę informującą o prawach i obowiązkach związanych z wynajmem domu lub mieszkania. Więcej informacji uzyskać można z:

Elektryczność:

AGL	13 1646
Citipower	131260
TXU	13 3466
Powercor	13 2114
Pulse Energy	13 3000

Gaz

Origin Energy	13 2973
Pulse energy	13 2693
TXU	13 2083

Woda

City West Water	13 1691
South East Water	13 1694
YarraValley Water	13 1695

Telefon

Numery telefonów znajdują się w książce telefonicznej Yellow Pages pod hasłem: Mobile telephones and accessories oraz Telephones - long distance

Firma dostarczająca wodę zależy od regionu, w którym się mieszka. Dostawcy gazu i prądu, podobnie jak firmy telekomunikacyjne, są firmami konkurencyjnymi i oferują usługi o zróżnicowanych cenach i na różnych warunkach.

➤ **Zatrudnienie**

◆ Poszukiwanie pracy

Wolne stanowiska pracy ogłaszane są w codziennych gazetach (głównie w soboty), w gazetach lokalnych oraz na stronach internetowych poszczególnych organizacji. W poszukiwaniu pracy pomagają też prywatne, często specjalizujące się w danej dziedzinie (np. księgowości, inżynierii) agencje pracy, których adresy znajdują się w książce telefonicznej Yellow Pages pod hasłem: **Employment**.

◆ Agencja Centrelink**◆ Job Network**

Każda osoba poszukująca pracy powinna zarejestrować się w dzielnicowej agencji Centrelink. Agencja ta, poza wypłacaniem różnego rodzaju zasiłków i zapomóg zajmuje się także kierowaniem do biur pośrednictwa pracy. Informacje na ten temat w języku polskim uzyskać można dzwoniąc pod numer:

Centrelink, Employment Services

13 2850

- ◆ **Community Business Employment**
- ◆ **Community Jobs Program**

Rząd stanowy w Wiktorii również finansuje programy mające na celu pomoc w znalezieniu pracy. Należy do nich między innymi: Community Business Employment i Community Jobs Programs. Po więcej informacji na ten temat oraz adresy najbliższych agencji prowadzących te programy skontaktuj się z:

Department of Innovation, Industry and Regional Development, Employment Programs Division   9655 6522

- ◆ **Uznanie kwalifikacji z zagranicy**

Zgłoś się do biura Overseas Qualifications Unit po bezpłatne uznanie zagranicznych kwalifikacji, informacje związane z poszukiwaniem pracy, informacje na temat profesjonalnej rejestracji i dalszych studiów. Biuro Overseas Qualifications Unit posiada aktualne informacje na temat wszystkich dostępnych programów związanych z zatrudnieniem, szkoleniem i uznawaniem kwalifikacji emigrantów.

Overseas Qualifications Unit

9655 6164

➤ ***Opieka nad dzieckiem i wykształcenie***

- ◆ **Opieka nad dzieckim**

W Wiktorii istnieją różne formy opieki na dziećmi, zarówno w pełnym, jak i niepełnym wymiarze godzin. Child care i daycare centres zajmują się opieką nad małymi dziećmi, Preschools i kindergartens przygotowują dzieci do rozpoczęcia nauki w szkole. W family daycare powierzonym dzieckiem opiekuje się we własnym domu inny rodzic. Jeszcze inną formą opieki są playgroups, gdzie rodzice i dzieci uczestniczą we wspólnych zajęciach. Po informacje na temat ośrodków opieki nad dzieckiem w twoim rejonie skontaktuj się z:

Childcare Access

1800 670 305

Sprawdź także w agencji Centrelink czy nie przysługuje ci zasiłek rodzinny: Family Assistance Payment związany z wychowywaniem dziecka.

- ◆ **Szkoły**

W Australii istnieje obowiązek uczęszczania do szkoły w wieku pomiędzy 6 i 15 lat. Dzieci zazwyczaj rozpoczynają szkołę w wieku 5 lat i kontynuują naukę do lat 17 lub 18.

Vline (pociągi zamiejskowe)
website: www.vline.vic.gov.au

13 6196

Numery telefonów prywatnych firm autobusowych znajdują się w książce telefonicznej Yellow Pages pod hasłem: Bus and Coach Scheduled Services.

◆ Samochody prywatne

Sprzedaż nowych i używanych samochodów ogłaszana jest w gazetach oraz bezpośrednio przez agentów sprzedaży samochodów. W celu sprawdzenia czy pojazd nie jest obciążony długami należy zadzwonić do:

**Registrar of Encumbered Vehicles
VicRoads**

**1800 424 988
13 1171 lub 1800 814 762**

Royal Automobile Club of Victoria jest organizacją zrzeszającą posiadaczy samochodów. Stając się członkiem tej organizacji nabiera się prawa do oferowanych przez nią usług takich jak informacja turystyczna, pomoc w razie awarii samochodu, ubezpieczenia itp. Po dokładniejsze informacje należy się skontaktować pod numerem:

Royal Automobile Club of Victoria {RACV}
website: www.racv.com.au

13 1955

➤ *Pomoc w nagłych przypadkach*

W nagłych sytuacjach wymagających interwencji policji, przywołania karetki pogotowia lub straży pożarnej należy wybrać numer: **000**. Połączenie z numerem 000 jest bezpłatne. Po wybraniu numeru należy podać swoje imię, adres, numer telefonu i wyjaśnić, co się stało. Jeżeli potrzebujesz tłumacza, po wybraniu numeru powiedz: POLISH i czekaj nie odkładając słuchawki.

◆ Policja

W Australii policja nie jest związana ani z żadną partią polityczną ani z wojskiem. Główną rolą policji jest ochrona życia i majątku mieszkańców, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i utrzymanie porządku publicznego. W razie nagłego wypadku trzeba wykręcić numer **000**. W innych przypadkach należy skontaktować się z najbliższym posterunkiem policji. Numery telefoniczne posterunków policji odnaleźć można w książce telefonicznej White Pages pod hasłem : Police Stations.

◆ Karetka pogotowia

Jeżeli potrzebujesz wezwać karetkę pogotowia dzwoń pod numer **000**. Karetka pogotowia zapewnia transport do szpitala oraz pomoc medyczną na miejscu wypadku. W Wiktorii osoby uprawnione do bezpłatnych usług karetki pogotowia to emeryci w wieku lat 65 i powyżej, osoby, które posiadają Health Care Card oraz

weterani wojenni, którzy posiadają Gold Veteran Affairs Card. W innych przypadkach wezwanie karetki pogotowia związane jest z kosztem, często bardzo wysokim. Warto więc rozważyć wykupienie prywatnego ubezpieczenia, które pokrywa koszty karetki pogotowia.

◆ **Pożar**

Zadaniem straży pożarnej (Fire Brigade) oprócz gaszenia pożarów i ratowania ludzi z płonących budynków jest także pomoc w sytuacjach zagrożenia gazem lub innymi substancjami chemicznymi. W razie nagłego wypadku zadzwoń pod numer 000. W innych przypadkach skontaktuj się z najbliższą jednostką straży pożarnej, której numer znajdziesz w książce telefonicznej White Pages w sekcji: Fire Stations.

Inne ważne numery telefoniczne:

Zatrucia:	Poisons Information Centre	13 1126
Złe traktowanie dzieci:	Child Abuse Prevention Services	1800 688 009

➤ ***Inne ważne kontakty telefoniczne***

➤ **Prawa i obowiązki**

Porady prawne:	Victorian Legal Aid	9269 0234
	po polsku:	9269 0228

Porady prawne i bezpłatna pomoc w rozwiązaniu konfliktu:	
Dispute Settlement Centre	9603 8370

Porady prawne dotyczące pracy: bezprawnego zwolnienia, przemocy itp.	
Job Watch	9639 0631

◆ **Instytucje charytatywne**

Jeżeli znajdziesz się w trudnej sytuacji finansowej lub mieszkaniowej i potrzebujesz pomocy skontaktuj się z niżej wymienionymi instytucjami:

The New Hope Foundation	9653 3520
St Vincent de Paul Society	9558 4838
The Salvation Army	9653 3213

◆ **Sytuacje kryzysowe**

Bezpłatna linia telefoniczna **Lifeline** czynna przez 24 godziny 7 dni w tygodniu pomaga w sytuacjach kryzysowych, dając możliwość porozmawiania z drugą osobą

lub skonsultowania się ze specjalistą do spraw finansowych, hazardu, problemów młodzieży itp.

Lifeline

13 1114

◆ **Sprawy osobiste i rodzinne**

Organizacja Relationships Australia udziela odpłatnej pomocy dotyczącej poradnictwa i rozwiązywania konfliktów małżeńskich i rodzinnych.

Relationships Australia

1300 364 277

◆ **Gwałt i przemoc domowa**

Poniższe instytucje udzielają bezpłatnej pomocy i porady ofiarom gwałtu i przemocy domowej:

Centre Against Sexual Assault

9344 2210

Immigrant Women Domestic Violence Service

9898 3145

Women Domestic Violence Crisis Services

9373 0123

Sprawami dotyczącymi dzieci zajmują się:

After hours Child Protection Service

1800 622 220

Child Abuse Prevention Services

1800 688 009

➤ ***Polskie media i inne usługi w języku polskim***

◆ **Polska gazeta**

W stanie Wiktorii wychodzi polskie czasopismo: Tygodnik Polski. Zawiera ono aktualne informacje i komunikaty z Polski i Australii. W sprawie prenumeraty lub innych informacji skontaktuj się z:

Tygodnik Polski

9362 0128

◆ **Polskie radio**

W Wiktorii operują dwie stacje radiowe nadające programy w języku polskim:

Radio SBS

9685 2137

Radio 3ZZZ

9510 9181

◆ **Inne przydatne kontakty telefoniczne to:**

Polonia Bookshop (Polskie książki, nagrania, pamiątki) 9650 7733

**Puma Press (firma sprowadzająca między innymi polskie filmy)
9523 0733**

◆ **Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych opublikowało informator zawierający pełen wykaz usług dla społeczności polskiej w Wiktorii.**

Australijsko-Polskie Biuro Usług Społecznych 9689 9170